

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 397
van **VERA CELIS**
datum: 27 april 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Deeltijds kunstonderwijs - Professionalisering leerkrachten

Het werkveld van het deeltijds kunstonderwijs (dko) is in volle transitie. Dankzij het kersvers niveaudecreet voor het deeltijds kunstonderwijs hebben academies na een kwarteeuw eindelijk gekregen waar ze recht op hebben: een eigen decreet met een vernieuwde opleidingsstructuur, een duidelijke programmatieregelgeving en een nieuw financieringsstelsel. Dit staat de academies toe om beter in te spelen op de actuele en toekomstige leervragen van leerlingen.

Omdat deze hervorming gepaard gaat met heel wat veranderingen, is het belangrijk dat leerkrachten en directieleden voldoende toegang krijgen tot professionaliseringsinitiatieven. Er is het traditioneel opleidingsaanbod van de nascholingsorganisaties en het aanbod op KlasCement, er is de waardevolle expertise van interne en externe collega's, maar er zijn uiteraard ook de pedagogische begeleidingsdiensten (PBD's).

In 2013 werd er in een evaluatie o.l.v. Georges Monard stilgestaan bij de ondersteuning die PBD's bieden aan academies. Uit het rapport bleek dat de ondersteuning van academies door de PBD's vaak geen evidentie was. Omwille van de grote diversiteit binnen de leerlingengroepen, de kleine schaal waarop het dko opereert en de prioriteiten in andere onderwijsniveaus, konden de PBD's ten tijde van de evaluatie niet altijd in voldoende mate tegemoetkomen aan de specifieke noden van leerkrachten in de academies. De commissie o.l.v. dhr. Monard adviseerde dan ook om de bestaande krachten en expertise meer te bundelen en ernstig werk te maken van een begeleiding aangepast aan de ondersteuningsnoden van de academies.

1. Kan de minister meedelen welke professionaliseringsmogelijkheden academies op dit moment hebben om de expertise van hun leerkrachten te versterken? Acht de minister dit voldoende, rekening houdend met de specifieke context en de diverse leerlingengroepen van de academies?
2. Voorziet de minister in het kader van de hervormingsoperatie in extra nascholingsmogelijkheden voor leerkrachten en directies?
3. Heeft de minister de indruk dat de ondersteuning voor academies vanuit de PBD's sinds de evaluatie van de commissie-Monard erop vooruit is gegaan? Welke maatregelen heeft men vanuit de PBD's genomen om hun werking beter af te stemmen op de ondersteuningsnoden binnen de academies?

ANTWOORD

op vraag nr. 397 van 27 april 2018

van **VERA CELIS**

Het nieuwe niveaudecreet biedt aan leerkrachten, directies zoveel opportuniteiten om het onderwijs meer dan ooit zelf inhoudelijk en organisatorisch vorm te geven en in te spelen op nieuwe leerlingenprofielen. Dit brengt vele uitdagingen met zich mee waar leerkrachten en directies via professionaliseringsactiviteiten onderbouwde eigen keuzes kunnen maken en uitrollen in de eigen klas en academie.

1. Net zoals andere onderwijsniveaus ontvangt elke academie dko een nascholingsbudget om het nascholingsplan uit te voeren. Dat budget wordt pro rata berekend op basis van het aantal organieke betrekkingen en het onderwijsniveau. Voor schooljaar 2017-2018 ligt het bedrag op 62,64 euro per organieke betrekking. Het totale nascholingsbudget 2017-2018 voor dko bedraagt 255.000 euro. Leerkrachten, directies kunnen met die middelen begeleiding op maat zoeken bij de organisatie van hun keuze. KlasCement ontwikkelde een tool waarbij onderwijsprofessionals gericht op zoek kunnen gaan naar organisaties die op maat professionaliseringsactiviteiten kunnen ontwikkelen.
<https://www.klascement.net/organisaties/nascholing/>
Daarnaast kunnen leerkrachten en directies beroep doen op de pedagogische begeleidingsdiensten voor nascholing en begeleiding.

Er zijn heel veel verschillende vormen waardoor onderwijsprofessionals zich kunnen professionaliseren. Interne en externe expertisedeling, waarnaar u verwees, zijn belangrijke vormen hiervan. Niettegenstaande de regelgeving spreekt van nascholing, kan het dus breed ingevuld worden als professionalisering, dat verder gaat dan externe, kortdurende, kennisoverdragende activiteiten. Bij het voeren van een professionaliseringsbeleid zijn de aansluiting bij de noden van de leerkrachten en de academie, de implementatie van de initiatieven en de opvolging essentieel. Deze verwachtingen worden duidelijk geëxpliciteerd in het referentiekader onderwijskwaliteit.

En vergeten we de pilootprojecten dko niet, gestart in schooljaar 2012-2013 en beëindigd in schooljaar 2015-2016. Deze pilootprojecten brachten in vele deelnemende academies een geheel nieuwe dynamiek waar leerkrachten in team grondig reflecteerden over hun visie, aanpak, doelstellingen van hun academie dko. De in de pilootprojecten ontwikkelde referentiekaders en tools vb. rond evaluatiepraktijken worden nog steeds veelvuldig gebruikt zijn ingebed in de dagelijkse praktijk. <https://www.klascement.net/artikels/67550/pilootprojecten-dko-20122016/?previous>

2. Het nieuwe regelgevende kader realiseert een omslag van een sterk top down aangestuurd dko naar meer autonomie op het lokale vlak. Leerkrachten en directeurs ervaren enerzijds minder overheidsregulering zeer positief en zijn anderzijds nog erg zoekende om die ruimte optimaal te benutten, zoals blijkt uit signalen die mijn administratie en de pedagogische begeleidingsdiensten opvangen. Om de kansen van het nieuwe niveaudecreet in hun eigen academie en klaspraktijk optimaal te benutten, voorzie ik 198.000 euro voor professionalisering tijdens het schooljaar 2018-2019. Leerkrachten en directeurs staan voor onderwijskundige uitdagingen. Het niet langer vastleggen van de einddoelen per vak maar voor het geheel, is een

aansporing voor de leerkrachten om het onderwijs als team te benaderen vanuit een geïntegreerde vakoverschrijdende aanpak. Ook organisatorisch zijn er heel wat mogelijkheden zoals bijvoorbeeld het organiseren van snelle en trage leertrajecten, het clusteren van wekelijkse lestijden, verdiepende leeractiviteiten op maat van leerlingen en afgestudeerden.

Deze subsidie wordt netoverschrijdend ingezet waarbij de hoofdaanvrager OVSG nauw samenwerkt met de andere pedagogische begeleidingsdiensten van Katholiek Onderwijs Vlaanderen en GO!. Pedagogische begeleiders vervullen bij de hervorming van het dko een sleutelrol. Zij beschikken over veel expertise inzake onderwijsinnovatie. De decreetgever kent immers aan de pedagogische begeleidingsdienst een opdracht toe inzake "het aanreiken, stimuleren en ondersteunen van innovaties in het onderwijs" (cf. artikel 15 §1, 4° van het decreet van 8 mei 2009 betreffende kwaliteit in onderwijs). Conform die decretale opdracht is het logisch dat de opdracht voor een professionaliseringstraject aan die organisaties wordt toegewezen.

De pedagogische begeleidingsdiensten zijn toegerust om op structurele basis ondersteuning en begeleiding aan academies te bieden. Ook nadat het professionaliseringstraject is afgerond, kunnen zij de opgebouwde expertise in hun werking integreren, onder meer door professionalisering van de eigen medewerkers, maar ook in hun toekomstige begeleidingsaanbod.

Dit professionaliseringsproject zal inzetten op het realiseren van de volgende doelstellingen:

- de deelnemers vertrouwd maken met de mogelijkheden en kansen van het nieuwe regelgevende kader voor de eigen academie en de eigen onderwijspraktijk;
- de competenties van de deelnemers versterken om gerichte keuzes te maken uit de mogelijkheden in overeenstemming met de expertise in het team, de leerlingen en het eigen artistiek-pedagogisch profiel van de academie;
- de implementatie van de gekozen uitwerking in de eigen onderwijspraktijk;
- de competenties van de deelnemers versterken om collega's van het eigen team te betrekken bij het keuzeproces, en te coachen bij de implementatie.

Het professionaliseringsproject zal zich richten naar kernteams van academies en voornamelijk naar mensen (zoals directies en coördinatoren) die het nadien verder kunnen verspreiden binnen de eigen academie. Zij kunnen een geheel traject volgen, verspreid over meerdere professionaliseringsmomenten tijdens schooljaar 2018-2019.

3. De pedagogische begeleidingsdiensten hebben na de eerste evaluatie over het algemeen grote inspanningen gedaan om meer zicht te krijgen op de noden van lerarenteams en daar hun aanbod op te enten. Zoals u weet, loopt er op dit moment een opvolgingsevaluatie, vertrekkend vanuit de aanbevelingen van de commissie Monard. Aangezien deze nog niet is afgerond, kan ik hierover nog geen verdere gegevens verstrekken.